

Obsah

Seznam použitých zkratk	11
Přehled nejčastěji užívaných anglicismů	14
Předmluva	15
Úvod	17
1 Úrazové mechanismy polytraumat a perspektivní klinické myšlení	19
1.1 Úrazové mechanismy a jejich význam	19
1.1.1 Specifické úrazové mechanismy	20
1.1.2 Dopravní nehodovost a dopravní úrazy	27
1.1.3 Adrenalino-endorfinové sporty	33
1.1.4 Panika	33
1.2 Přidružené netraumatické momenty	33
2 Polytrauma – definice a charakteristika	35
2.1 Definice	36
2.2 Vyvolavatelé	36
2.3 Charakteristika	36
2.3.1 Polytrauma/inzult	36
2.3.2 Časové fáze	37
3 Polytrauma v přednemocniční neodkladné péči	39
3.1 Definice	39
3.2 Úkoly přednemocniční neodkladné péče	40
3.3 Závažnost polytraumat	40
3.4 Skórování a skórovací systémy	42
3.5 Zásadní léčebná a profylaktická opatření	45
3.6 Specifické momenty v přednemocniční neodkladné péči	46
3.6.1 Vyprošťování a vyproštění	46
3.6.2 Přemístění	48
3.6.3 Ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	48
3.6.4 Transport a transportní trauma	48
3.7 Předání pacienta v nemocnici	52
4 Polytrauma – akutní příjem	55
4.1 Traumatým a jeho úkoly	55
4.2 Časový průběh	55
4.3 Závažnost polytraumat	56
4.4 Úkoly intenzivisty při příjmu polytraumatizovaného pacienta	59
4.5 Traumatologický aspekt a timing	62

5	Intenzivní péče u stabilizovaného pacienta po polytraumatu	65
5.1	Udržování průchodných dýchacích cest a zajištění dostatečného dýchání	65
5.2	Krevní oběh a taktika jeho podpory	67
5.3	Hemokoagulace, její poruchy a management	69
5.4	CNS – mozek a mícha	70
5.5	Analgosedace	73
5.6	Metabolismus a eliminace	76
5.7	Funkce ledvin a diuréza	77
5.8	Břišní kompartmentový syndrom	79
5.9	Specifické faktory a obranyschopnost	80
5.10	Selektivní bakteriální dekontaminace (SDD)	81
5.11	Prevence a léčba infekce	82
6	Polytrauma – časné reakce a komplikace	85
6.1	Pouřazový šok	87
6.1.1	Typy šoku při polytraumatu	87
6.1.2	Traumaticko-hemoragický šok	89
6.1.3	Klasifikace hemoragického šoku u dospělých	90
6.1.4	Postup	91
6.1.5	Individuální taktika volby	93
6.1.6	Sledování a monitorování	95
6.1.7	Prognóza	96
6.2	SIRS, MODS, MOF a sepse	96
6.2.1	Syndrom systémové zánětové odpovědi	96
6.2.2	Syndrom multiorgánové dysfunkce	97
6.2.3	Multiorgánové selhání	98
6.2.4	Sepse	100
6.3	ARDS – syndrom akutní dechové tísně	107
6.3.1	Definice	107
6.3.2	Příčiny a výskyt	107
6.3.3	Časový průběh	108
6.3.4	Závažnost ARDS	109
6.3.5	Klinický obraz	109
6.3.6	Profylaktická a léčebná opatření	110
6.4	Syndrom tukové embolie	112
6.4.1	Definice a patofyziologický mechanismus	112
6.4.2	Klinický obraz	113
6.4.3	Diagnostika	113
6.4.4	Terapie	113
6.5	Vzácnější komplikace	115
6.5.1	Trauma a syndrom ze stlačení a zhmoždění	115
6.5.2	Tetanus	116

6.5.3	Zasažení bleskem	118
6.5.4	Syndrom poranění tlakovou vlnou	119
6.5.5	Décollement	120
7	Polytrauma v orgánovém pohledu	121
7.1	Poranění hlavy	123
7.2	Mozkolebeční poranění	123
7.2.1	Nové poznatky a zásady diagnostiky a léčby	124
7.2.2	Standardní postup	126
7.2.3	Dosud ne zcela ověřené postupy	128
7.3	Poranění obličejového skeletu	129
7.4	Poranění krku	135
7.5	Spinální trauma	137
7.5.1	Charakteristika	137
7.5.2	Příčiny	137
7.5.3	Postup	139
7.6	Poranění hrudníku	144
7.6.1	Charakteristika	144
7.6.2	Patofyziologické aspekty	145
7.6.3	Diagnostika	147
7.6.4	Taktika a postup	148
7.6.5	Ošetření jednotlivých poranění hrudníku	151
7.7	Poranění břicha, retroperitonea a pánve	162
7.7.1	Poranění břicha	162
7.7.2	Poranění bránice	164
7.7.3	Poranění retroperitonea	165
7.7.4	Zlomeniny pánevního kruhu	167
7.8	Poranění končetin	167
7.9	Specifická poranění	171
8	Polytrauma a přidružené choroby a stavy	173
8.1	Změna farmakokinetiky	173
8.2	Přidružené akutní stavy	174
8.2.1	Alkohol	174
8.3	Chronické choroby	175
8.3.1	Epilepsie a záchvatová onemocnění	175
8.3.2	Diabetes mellitus	175
8.3.3	„Nepozornost“	175
8.3.4	Srdeční dysrytmie	176
8.4	Stárnutí a pokročilý věk	176
9	Polytrauma a těhotenství	183
9.1	Výskyt a úrazové mechanismy	183

9.1.1	Příčiny	183
9.2	Rozdíly ve srovnání s netěhotnými	183
9.3	Prevence polytraumat – dopravních nehod	185
9.4	Tupá traumata	185
9.4.1	Abrupce placenty	185
9.4.2	Krevní ztráta	186
9.4.3	Diseminovaná intravaskulární koagulace	186
9.4.4	Fetomaternální průnik krve	187
9.4.5	Ošetření v přednemocniční neodkladné péči	187
9.4.6	Akutní postup v nemocnici	188
9.4.7	Úkoly anesteziologa-intenzivisty	189
9.4.8	Priority	189
9.5	Penetrující poranění	190
9.6	Popálení	190
9.7	Elektrotrauma	191
9.8	Sectio caesarea im moribunda et in mortua	191
10	Polytrauma, alkohol a drogy	195
10.1	Alkohol	195
10.1.1	Akutní ebrieta náhodného konzumenta	195
10.1.2	Chronická konzumace alkoholu	196
10.2	Drogy – komplexní vliv	197
10.3	Specifická rizika a klinické obrazy	198
10.3.1	Alkohol – etanol	198
10.3.2	Kokain	199
10.3.3	Heroin	200
10.3.4	Amfetaminy	200
10.3.5	Marihuana	201
10.3.6	Benzodiazepiny	202
10.3.7	LSD-lysergamid	202
10.3.8	PCP-psilocybin	202
10.3.9	Skopolamin	202
10.4	Specifické poznatky a požadavky kladené na intenzivistu	203
10.4.1	Halucinogeny a jejich rizika	204
11	Polytrauma a smrt	207
11.1	Časové rozložení a příčiny smrti	207
11.2	Faktor věku poraněného	209
11.3	Medicínské aspekty mortality	210
11.4	Medicínsko-právní a forenzní hlediska	212
12	Anesteziologické aspekty polytraumatu	215
12.1	Přednemocniční neodkladná péče	215

12.1.1	Volba anestezie	215
12.1.2	Postup	217
12.2	Akutní péče v nemocnici	218
12.2.1	Úkoly anesteziologa	218
12.2.2	Postup	218
12.3	Stabilizace a optimalizace stavu pacienta z anesteziologického pohledu	220
12.3.1	Základní informace	220
12.3.2	Předoperační období	221
12.3.3	Premedikace	221
12.3.4	Převoz na operační sál	221
12.3.5	Postup na přípravně, uložení na operačním sále a stole	222
12.3.6	Perioperační sledování a monitorování	222
12.4	Volba a vedení anestezie	224
12.4.1	Úvod do anestezie	224
12.4.2	Vedení anestezie	225
12.5	Specifické situace	226
12.6	Peroperační přívod tekutin	226
12.7	Podávání kardiovaskulárně účinných léků	226
12.8	Peroperační komplikace	227
12.9	Mors in tabula	228
12.10	Časné pooperační období	228
12.10.1	Pooperační analgezie	229
12.10.2	Specifické požadavky	230
13	Pozdní následky polytraumat	233
13.1	Axonální polyneuropatie a ICU myopatie	233
13.1.1	Axonální polyneuropatie	233
13.1.2	ICU myopatie	236
13.2	Kritické komplikace tracheální stěny	238
13.2.1	Akutní komplikace	238
13.2.2	Pozdní komplikace	238
13.2.3	Přehled tracheálních komplikací	239
13.3	Neuropsychické následky polytraumat	242
13.3.1	Organický psychosyndrom	242
13.3.2	Globální druhotné poškození mozku	243
13.3.3	Perzistentní/permanentní vegetativní stav	246
13.4	Dlouhodobé psychogenní následky polytraumat	249
13.4.1	Posttraumatická stresová porucha, posttraumatický stresový syndrom	250
14	Medicínsko-právní a forenzní aspekty	257
14.1	Psychická reakce členů rodiny a blízkých osob	257

14.2	Forenzní momenty zaměřené vůči „třetí osobě“	258
14.3	Životní a úrazové pojištění	258
14.4	Stížnosti zaměřené vůči zdravotníkům	259
14.5	Legislativa	260
14.6	Stížnostní agenda	262
	14.6.1 Hlavní body stížnostní agendy u polytraumat	263
14.7	Obvinění z nedbalosti, nesprávného postupu	263
14.8	Specifická problematika	264
15	Ekonomické aspekty	265
15.1	Přínos–náklady, informace–údaje	265
15.2	Další hodnocené parametry	267
15.3	Rozbor nákladů	267
15.4	Akreditace, audity a dotace	269
15.5	Účelná a přiměřená péče a úsporná opatření	270
15.6	Základní poznatky a požadavky	270
16	Zkušenosti z vlastní klinické praxe	273
Literatura	.....	285
Rejstřík	.....	297